

Dues botigues centenàries queden com a reducte del comerç tradicional

Les germanes Martí, de Cal Ferrer Nou de Prullans, regenten com un servei públic l'últim comerç de queviures dels quatre que havia tingut el poble

MIQUEL SPA
Prullans

Prullans té actualment un padró de 268 habitants i manté una botiga, Cal Ferrer Nou. Al segle passat n'hi havia arribat a haver quatre, amb Cal Maurell, Cal Marquet i la botiga de la plaça. Les germanes Elisabet i Antònia Martí són les hereves d'un establiment que suma ja la tercera generació. L'Antònia és la que s'està cada dia darrere el taulell. Les dues germanes han vist canviar molt el poble i la comarca amb l'arribada del turisme i han vist com ha evolucionat el rol de les botigues tradicionals, tal com explica l'Elisabet: «donem molt la culpa al turisme, però les botiguetes de poble ja van morir abans; van començar a morir quan a totes les cases els hereus es van començar a casar amb noies que portaven cotxe; Llavors la gent ja va anar a comprar a fora».

La botiga la va obrir l'avi, Josep Martí, a principi del segle passat, de manera que, sense saber-ne la data exacta, és a tocar del segle de vida. L'establiment és un dels dos últims que queden històrics a la Cerdanya, conjuntament amb Cal Reus de Ger, que va fundar Josep Reus, el besavi de l'actual propietari i que porta el mateix nom, l'any 1890. Cal Reus suma cinc generacions.

Elisabet i Antònia Martí amb la filla i neboda, Sara Graell, a la botiga

Darrere el taulell: «venien de les masies en burro i el lligaven a una anella que encara hi és»

La botiga de Prullans, que després de l'avi la va regentar la mare de les germanes Martí, se l'ha anomenat a Prullans de diverses maneres: Cal Ferrer Nou, Cal Guilla-met o l'Estanc. Alguns posteriorment també l'han anomenat *El Corte Inglés*. L'essència de la botiga

ha estat sempre essencialment servir la gent del poble i el voltant, tal com explica l'Antònia: «venien de Sotanut i de Viliella i de totes les masies; venien en burro, i el lligaven a una anella que encara hi és». Després de l'avi la va regentar la mare i l'Antònia, quan va acabar els estudis a la Seu, ja es va quedar a darrere el taulell i a la fonda, dues feines que encara ara es complemenen al cor del poble.

La botiga de Cal Ferrer Nou ha esdevingut un servei públic al poble. Les germanes Martí coincideixen que «la nostra percepció és que som del poble de tota la vida, ens l'estimem i volem que pro-

gressi i tiri endavant. Sempre hem sigut del parer que en un poble petit de muntanya, que hi hagi botigueta, fom, farmàcia i escola és rica; dona valor al poble, però això s'acaba. Hi viu poca gent i si no fos per la gent forastera que ve els caps de setmana no es podria aguantar». En les últimes dècades els hàbits de comerç han fet evolucionar el rol de la botiga de poble: «tot va a temporades; abans veníem de tot i ara per exemple, carn ja no en venem. Ara ens hem convertit per a la gent del poble com el punt on comprar els productes que t'has oblidat de comprar al supermercat o allò que necessiten en el mateix moment. També hi ha qui arriba el cap de setmana i ve a comprar el que necessita, però no som un establiment on el client vingui a fer la compra habitual de la setmana». Les germanes Martí se senten contentes del que el seu establiment familiar ha aportat a Prullans en aquestes tres generacions: «estem satisfetes perquè veiem que la gent ens correspon, a la gent li agrada que hi hagi un lloc on comprar encara que sigui petit i tingui el més urgent i necessari».

Pel que fa al futur de la botiga, les germanes veuen difícil que la botiga continuï. Si bé l'Elisabet té una filla en edat d'institut, el relleu generacional no està garantit, però «no se sap mai». ■

Miquel Spa